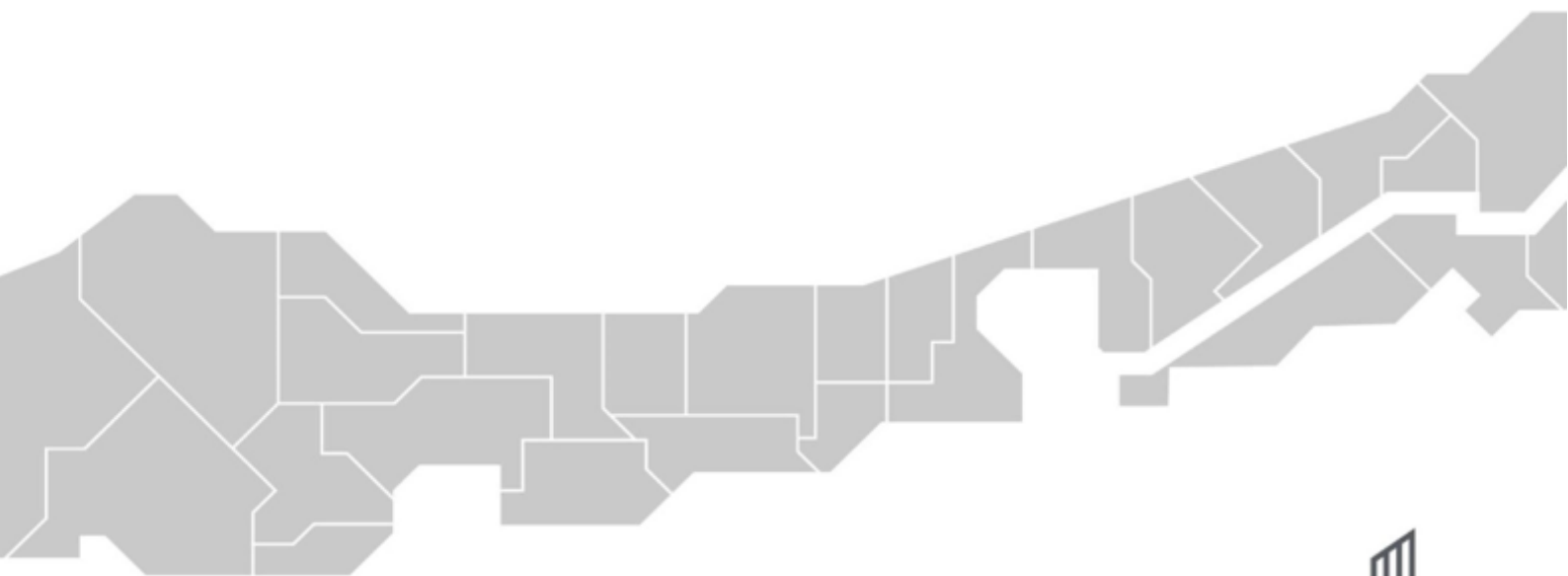


**“PRIEKŠLAICĪGAS MĀCĪBU
PĀRTRAUKŠANAS PREVENCIJAS SISTĒMA
UN IEVIEŠANAS PLĀNS
JŪRMALAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBĀ
2025. - 2030. GADAM”**

RĪCĪBAS PROGRAMMA



Jūrmala

Saturs

Izmantotie saīsinājumi un termini	3
Aktualitāte	4
Esošās situācijas un PMP risku izvērtējums Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā	5
Starpinstitūciju sadarbības modelis	11
Stratēģiskie mērķi	13
PMP prevencijas sistēmas ieviešanas plāns Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā	16
PMP prevencijas sistēmas un aktivitāšu īstenošanas un uzraudzība	25
Izmantotās informācijas avoti.....	26

Izmantotie saīsinājumi un termini

Attīstības programma	Jūrmalas valstspilsētas attīstības programma 2023.-2029. gadam ¹
ES	Eiropas Savienība
ESF+	Eiropas Sociālais fonds Plus
IAP	Individuālais atbalsta plāns
IKVD	Izglītības kvalitātes valsts dienests
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
Bāriņtiesa	Jūrmalas bāriņtiesa
BJC	Jūrmalas Bērnu un jauniešu centrs
JIP	Jūrmalas Izglītības pārvalde
JiIC	Jūrmalas Jaunatnes iniciatīvu centrs
JPII	Jūrmalas pirmsskolas izglītības iestāde
LP	Jūrmalas Labklājības pārvalde
LP NUN	Jūrmalas Labklājības pārvaldes Nepilngadīgo uzraudzības nodaļa
MK	Ministru kabinets
NEET	Jaunieši, kuri nemācās, nestrādā un neapgūst arodu
NVO	Nevalstiska organizācija
PMP	Priekšlaicīgas mācību pārtraukšana
Projekts “Pumpurs”	Eiropas Savienības fondu darbības programmas Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus” projekts Nr. 8.3.4.0/16/I/001 “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”.
PP	Pašvaldības policija
Rīcības plāns	Jūrmalas valstspilsētas attīstības programmas 2023.- 2029. gadam “Rīcības plāns”
SD	Sociālais dienests
VIIS	Valsts izglītības informācijas sistēma
VIIA	Valsts izglītības attīstība aģentūra (t.sk. pārņemtas Valsts izglītības satura centra funkcijas)
VP	Valsts policija
VPD	Valsts pārbaudījumu darbi
VPS	Valsts pārbaudījumu informācijas sistēma

¹ Jūrmalas valstspilsētas attīstības programma 2023.-2029. gadam ir apstiprināta ar Jūrmalas domes 2022. gada 15. septembra lēmumu Nr. 409 „Par Jūrmalas valstspilsētas attīstības programmas 2023.–2029. gadam un Jūrmalas valstspilsētas attīstības programmas 2023-2029. gadam Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata apstiprināšanu”.

Aktualitāte

Rīcības programmas “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā 2025.-2030. gadam” (turpmāk – Rīcības programma) izstrādes mērķis ir pilnveidot pašvaldības līmeņa priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas (turpmāk – PMP) prevencijas sistēmu, kas veicinātu izglītojamo izglītības snieguma uzlabošanu un ilgtspējīgu izaugsmi, mazinātu PMP riskus, veicinot starpinstitutionu sadarbību un vecāku iesaisti. PMP Rīcības programmā analizēta PMP aktualitāte un izvirzīti stratēģiskie mērķi, un pasākumi PMP prevencijas jomā.

PMP mazina izglītojamo izaugsmi un profesionālo attīstību, tā var veicināt nabadzības riskus un sociālo atstumtību. PMP prevencijas sistēma vērsta uz to, lai Jūrmalas izglītojamie saņemtu savlaicīgu atbalstu PMP risku novēršanai, nodrošinot daudzveidīgus atbalsta pasākumus. PMP problemātiku pašvaldībā veido gan izglītības kvalitāte, gan ģimeņu sociāli ekonomiskais stāvoklis, gan jauniešu un viņu vecāku vērtīborientācija un sadarbības kvalitāte starp izglītības iestādēm, pašvaldībām un valsts institūcijām, kā arī pašvaldības iespējas nodrošināt jauniešiem pieeju neformālās izglītības veidiem.

Pašvaldībai ir jānodrošina, lai tās dibinātajās un teritorijā izvietotajās izglītības iestādēs tiktu īstenots kvalitatīvs izglītības process un tās teritorijā deklarētie obligātās izglītības vecumposma izglītojamie iegūtu kvalitatīvu izglītību, kā arī jānodrošina iespēja jauniešiem iegūt vidējo izglītību. PMP gadījumu skaita samazināšanas pasākumu koordinētas sistēmas izveide ir viens no izglītības jomas uzdevumiem, kas ļautu nodrošināt citu institūciju un iestāžu, kas veic darbu ar jaunatni, iesaistīšanu sistēmas darbībā. Mācību pārtraukšana visbiežāk nav spontāns lēmums, bet gan ilgstošs process, kura pazīmes var identificēt jau savlaicīgi (1-3 gadus pirms mācību pārtraukšanas).

Rīcības programma ir saskaņota ar Jūrmalas valstspilsētas attīstības programmā 2023.-2029. gadam (turpmāk – Attīstības programma) noteiktajām izglītības attīstības prioritātēm un mērķiem un izstrādāta saskaņā ar Attīstības programmas Rīcības plānā noteiktās prioritātes “Konkurētspējīga, pieejama un iekļaujoša izglītība” (I) rīcības virziens “Izglītības satura un procesa attīstība” (I2) uzdevuma I2.4. “Rast risinājumus atbalsta nodrošināšanai ikviena izaugsmei” darbību I.2.4.3. “Mērķtiecīgi koordinēta atbalsta sniegšana izglītojamajiem mācīšanās sekmēšanai un priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas risku mazināšanai”.

PMP prevencijas sistēma – pasākumu un procesu kopums, kas vērsts uz PMP risku mazināšanas atbalsta plānošanu un sistemātisku nodrošināšanu ar mērķi veicināt izglītības sistēmas kvalitātes pilnveidi, mazināt atstumtības risku un veicināt ikviena izglītojamā ilgtspējīgas izaugsmes iespējas. PMP prevencijas sistēmas galvenās komponentes:

- Starpinstitutionālās sadarbības modelī definēti stratēģiskie uzstādījumi PMP novēršanā, izrietoši no esošās situācijas izvērtējuma;
- PMP risku identificēšana un izvērtēšana;
- PMP prevencijas aktivitātes;
- Īstenošanas uzraudzība un regulāra datu monitorēšana.

(Avots: Projekta “Pumpurs” izstrādātā rīcības programma “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns”)

Esošās situācijas un PMP risku izvērtējums Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā

Šajā nodaļā ir sniegts Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības līdzšinējās pieredzes PMP mazināšanas atbalsta nodrošināšanā raksturojums (skat. 1. tab.), kas ir veidots saskaņā ar dokumentu “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas koncepcija: ROKASGRĀMATA IZGLĪTĪBAS DARBINIEKIEM UN PAŠVALDĪBĀM” un “METODOLOĢISKĀS VADLĪNIJAS darbam projektā "Pumpurs" saturu.

1. tabula.

Esošās situācijas un PMP risku izvērtējums

KATEGORIJA	APRAKSTS										
1	2										
PMP riska izglītojamie	Lai identificētu izglītojamos ar PMP risku un sniegtu izglītojamajiem personalizētu atbalstu, Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība no 2019. gada līdz 2023.gadam sadarbībā ar IKVD projektā “Pumpurs”, kura ietvaros tika nodrošināts individuāls atbalsts PMP riska grupas izglītojamajiem. Projektā iesaistījās četras izglītības iestādes – Jūrmalas Pumpuru vidusskola (turpmāk – JPV) un Jūrmalas Jaundubultu pamatskola (tagad – Jūrmalas valstspilsētas Pumpuru vidusskola) (turpmāk – JJP), Jūrmalas Vaivaru pamatskola (turpmāk – JVP) un Jūrmalas Slokas pamatskola (līdz 2022.gada 31. augustam)(turpmāk – JSP). Projekta “Pumpurs” īstenošanas dati liecina, ka četru mācību gadu laikā, atbalsts ar mērķi samazināt PMP riskus, ir bijis sniegts 566 izglītojamajiem. PMP ir saistība ar četrām riska grupām un izglītojamais var tikt pakļauts vairāku risku grupu un risku kombinācijām: 1. Ar mācību darba vai izglītības iestādes vidi saistītie riski (neattaisnoti mācību kavējumi, grūtības mācībās, konflikti ar klases biedriem, pedagogiem, vardarbība u.c.); 2. Sociālās vides un veselības riski (speciālās vajadzības, ilgstoša slimošana, grūtniecība/mazi bērni, laulība/attiecības, atkarība, slimī vecāki/tuvinieki u.c.); 3. Ekonomiskie riski (apgrūtināta nokļūšana uz skolu, materiālie apstākļi, pienākumi mājās, kas traucē mācībām u.c.); 4. Ar ģimeni saistītie riski (vecāki/izglītojamo likumiskie pārstāvji ilgstošā prombūtnē, pieskata brāli/māsu, izglītojamo likumisko pārstāvju atkarības, konflikti/vardarbība ģimenē, vecāku nepietiekams atbalsts vai pārlietu liela iesaiste u.c.). Projekta “Pumpurs” dati liecina, ka Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā lielākais PMP riska faktu skaits konstatēts ar mācību darbu vai iestādes vidi saistītajā riskā (skat. 1.1. tab.). 1.1. tabula. PMP risku raksturojums Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestādēs projektā "Pumpurs" (Avots: projekta “PuMPuRs” dati) <table><tr><th>Riska grupa</th><th>Risks</th><th>Riska grupas izglītojamo skaits (iestādē) un kopā</th><th colspan="2">Riska biežuma īpatsvars IAP</th></tr><tr><td></td><td>Grūtības mācību satura apguvē</td><td>JJP (154) + JPV (77) +</td><td>64,76%</td><td>96,93%</td></tr></table>	Riska grupa	Risks	Riska grupas izglītojamo skaits (iestādē) un kopā	Riska biežuma īpatsvars IAP			Grūtības mācību satura apguvē	JJP (154) + JPV (77) +	64,76%	96,93%
Riska grupa	Risks	Riska grupas izglītojamo skaits (iestādē) un kopā	Riska biežuma īpatsvars IAP								
	Grūtības mācību satura apguvē	JJP (154) + JPV (77) +	64,76%	96,93%							

Mācību darba/izglītības iestādes riski		JVP (94) + JSP (94) = 419		
	Iekavēta mācību satura apguve iepriekšējā izglītības posmā	JJP (49) + JPV (16) + JVP (30) + JSP (1) = 96	14,86%	
	Valodas barjera	JJP (16) + JPV (1) + JVP (4) + JSP (2) = 23	3,55%	
	Zemi mācību sasniegumi	JJP (1) + JSP (2) = 3	0,46%	
	Otrgadniecība	JVP (1) = 1	0,15%	
	Uzvedības problēmas	JVP (3) + JSP (1) = 4	0,62%	
	Neattaisnotie mācību kavējumi	JJP (12) + JPV (1) + JSP (49) = 62	9,60%	
	Konflikti ar klases/skolas biedriem	JJP (18) = 18	2,78%	
	Problemātiska izglītības iestādes un ģimenes sadarbība	JPV (1) = 1	0,15%	
Ekonomiskie riski	-	0	0	0
Sociālās vides un veselības riski	Invaliditāte	JJP (5) = 5	0,77%	2,31%
	Speciālās vajadzības (iegūti vai iedzimti funkcionālie traucējumi)	JVP (7) = 7	1,08%	
	Cits (sociālās vides un veselības riski)	JVP (3) = 3	0,46%	
Ar ģimeni saistītie riski	Ģimenē ir konfliktējošas attiecības	JJP (1) + JVP (2) = 3	0,46%	0,76%
	Vecāki strādā citā valstī/pilsētā	JJP (1) = 1	0,15%	
	Cits (ar ģimeni saistītie riski)	JSP (1) = 1	0,15%	

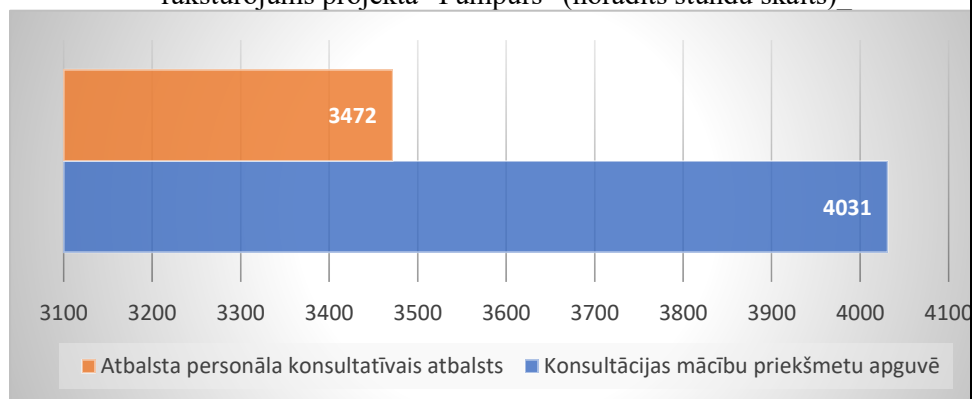
Analizējot ar mācību darbu, izglītības iestādes vidi saistītos PMP riskus, konstatēts, ka izglītojamajiem lielākie riski ir grūtības mācību satura apguvē, iekavēta mācību satura apguve iepriekšējā izglītības posmā un neattaisnotie mācību kavējumi.

Izglītojamajiem tika nodrošinātas individuālās konsultācijas mācību priekšmetu apguvē, individuālās atbalsta personāla (pedagogs, psihologs, sociālais pedagogs, pedagoga palīgs, speciālās izglītības pedagogs) konsultācijas, kā arī individuāls pedagoga konsultatīvais atbalsts, kas nav saistīts ar konkrēta mācību priekšmeta apguvi.

Projekta “Pumpurs” laikā projektā iesaistītajās izglītības iestādēs Jūrmalā darbojās 4 izglītības iestāžu koordinatori, pavisam kopā projektā tika piesaistīti 80 pedagogi, īstenoti 566 IAP, kopā sniegtas 2762 konsultācijas, 7503 stundas (skat. 1.att.) un IAP sagatavošanas un uzraudzības jomā 2985 stundas (kopā 10 488 stundas).

1. attēls.

Konsultatīvā atbalsta, kas sniegts PMP riska grupas izglītojamajiem, raksturojums projektā “Pumpurs” (norādīts stundu skaits)



Visa projekta īstenošanas laikā dati liecina, ka 56 % no atbalsta personāla konsultatīvā atbalsta apjoma ir nodrošinājuši pedagogu palīgi (1963 stundas), 18 % psihologi (615 stundas), 12 % sniegts pedagoga individuālais atbalsts, kas nav saistīts ar konkrēta mācību priekšmeta apguvi (402 stundas), 12 % logopēdi (423 stundas). Sociālā pedagoga 1 % (32 stundas) un speciālā pedagoga 1 % (37 stundas) atbalsts izmantots salīdzinoši reti (skat. 1.2. tabulā).

1.2. tabula.

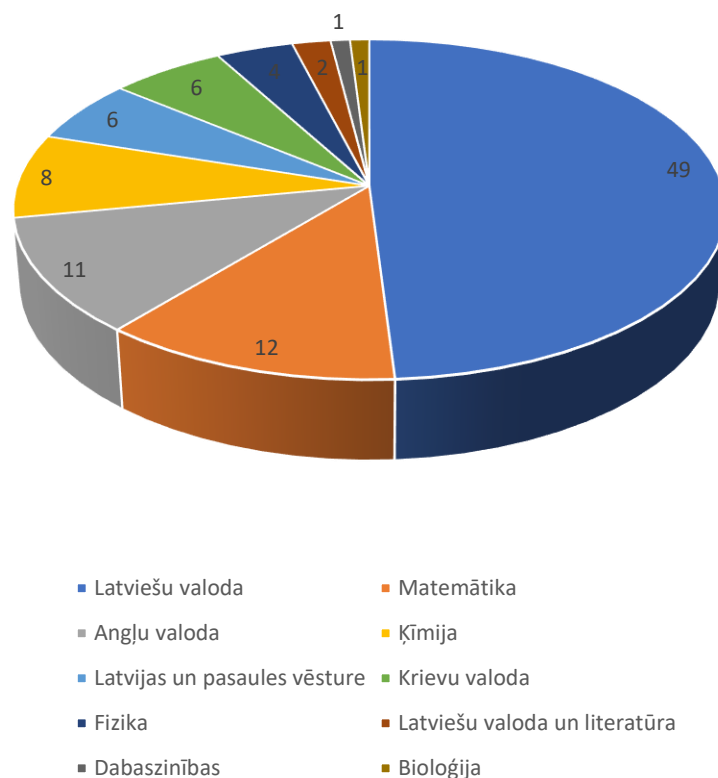
Konsultatīvā atbalsta apjoms (atbalsta personāls %)



Mācību priekšmetu konsultatīvā atbalsta grupā visbiežāk atbalsts ir bijis nepieciešams latviešu valodas (49 % gadījumu jeb 1954 stundas) un matemātikas (12 % jeb 501 stunda) un angļu valodas (11 % jeb 447 stundas) apgūvē, retāk tādos mācību priekšmetos kā ķīmija (8 %), Latvijas un pasaules vēsture (6 %), krievu valoda (6 %), fizika (4 %), pārējos priekšmetos sniegtais konsultatīvais atbalsts sastāda mazāk kā 100 stundas visā projekta īstenošanas laikā – latviešu valoda un literatūra (2 %), dabaszinības (1 %) un bioloģija (1 %) (skat. 1.3. tabulā).

1.3. tabula.

Konsultatīvā atbalsta apjoms (mācību priekšmeti %)



Projekta laikā sniegts emocionālais atbalsts izglītojamajiem, īpaši tiem, kuriem trūcis atbalsts ģimenē, tāpat attālinātā mācību procesa laikā. Izglītojamajiem veicināta apziņa, ka viņi var, sniegts regulārs uzmundrinājums un iedrošināšana. Izglītojamie kļuvuši komunikabīlāki, uzlabojusies motivācija. Apgūtas sociālās prasmes (saskarsme, uzvedība, dusmu kontrole). Tāpat sniegts atbalsts valodas apguvē izglītojamajiem no mazākumtautības izglītības iestādes.

Kā ieguvums noteikti minams arī pedagogu savstarpējās sadarbības uzlabošanās un sadarbības veicināšana ar vecākiem. Savukārt projekta laikā piedāvātie kursi un supervīzijas pedagogiem paplašināja skatījumu uz iespējām atbalstīt izglītojamās ikdienas mācību stundās.

Projekta laikā iezīmējās vairākas problēmas, kā būtiskākā – pedagogu noslogojums un trūkums. Grūtības sagādāja papildus darbs ar izglītojamajiem, kuri bija neizlēmīgi un neapmeklēja konsultācijas un darbs ar vecākiem, kuri nespēja nodrošināt bērna ierašanos uz konsultāciju vai tikšanos par atbalsta saņemšanu.

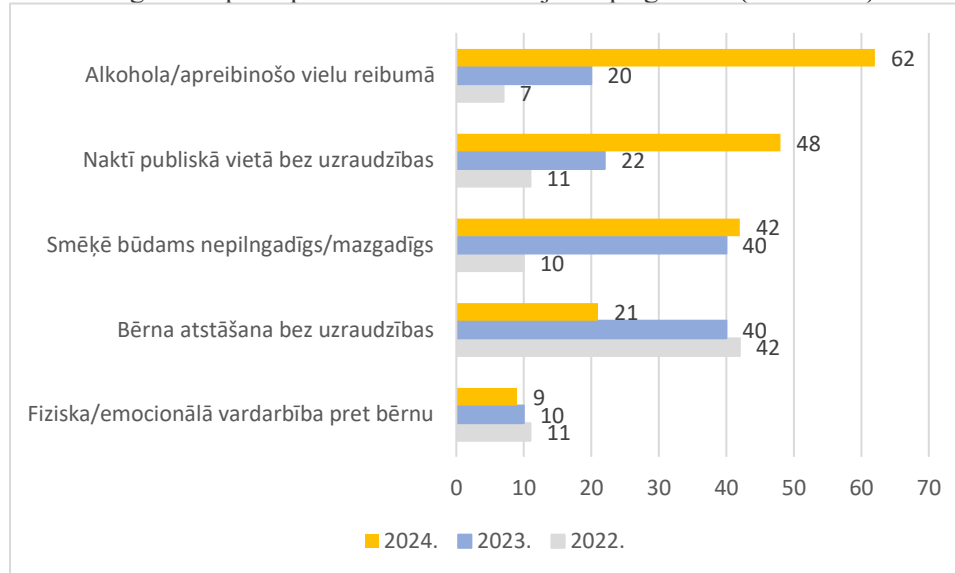
Norādāms, ka saskaņā ar 2011. gada 1. februāra MK noteikumiem Nr. 89 “Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi” **pēdējo trīs gadu laikā (2022.-2024.) kopējais neattaisnoti kavēto stundu skaits, kas pārsniedz 20 mācību stundas semestrī, Jūrmalas pašvaldības izglītības iestādēs ir apmēram 150-200 izglītojamie mācību gadā.** No tiem, kas kavējuši vairāk par 100 mācību stundām – apmēram 40, vairāk par 200 stundām kavējuši apmēram 20 izglītojamie mācību gadā.

PP apkopotie dati liecina, ka kopumā 2024. gadā elektroniskā notikumu žurnālā ir reģistrēti 39 pārkāpumi bērnu tiesību aizsardzības jautājumos (bērna atstāšana bez uzraudzības, vecāki alkohola reibumā, fiziskā vardarbība no vecāku puses, smēķēšana un alkohola lietošana bērna klātbūtnē, emocionālā vardarbība no vecāku puses, informācija no tiesas par nepilngadīgas personas pagaidu aizsardzību un pašnāvības mēģinājums) un 230 pārkāpumi, ko izdarījušas nepilngadīgas personas (naktī uzturēšanās publiskā vietā bez uzraudzības, alkohola/apreibinošo vielu reibumā, nepilngadīgo/mazgadīgo smēķēšana).

2024.gadā salīdzinot ar 2022. - 2023. gadu, ir būtiski pieaudzis nepilngadīgo skaits alkohola/apreibinošo vielu reibumā (2022.-7; 2023.-20; 2024.-62), pieaudzis arī pārkāpumu skaits, kad nepilngadīgais naktī ir publiskā vietā bez uzraudzības (2022.-11; 2023.-22; 2024.-48) un smēķē būdams nepilngadīgs (2022.-10; 2023.-40; 2024.-42). eģistrētais pārkāpumu skaits par bērna atstāšanu bez uzraudzības (2022.-42; 2023.-40; 2024.-21), kā arī ir samazinājies reģistrēto fizisku/emocionālo vardarbību pret bērnu skaits (2022.-11; 2023.-10; 2024.-9) (skat. 2. att.).

2. attēls.

Reģistrēto pārkāpumu skaits salīdzinājumā pa gadiem (Avots: PP)



1.4. tabula.

Mācību darba rezultāti Jūrmalas izglītības iestādēs (Avots: JIP, VIIS)

Nr.	Rādītājs	2021./2022.	2022./2023.	2023./2024.
1.	Izglītojamo skaits (pamatskola, vidusskola)	4406	4456	4458
2.	Izglītojamo skaits ar zemiem mācību rezultātiem (līdz 15 gadu vecumam)	91 no 3391 2,6%	192 no 3770 5,09%	199 no 3385 5,88%
3.	Izglītojamo skaits, kuri par vispārējās pamatizglītības programmas apguvi ir saņēmuši tikai liecību un atkārtoti mācās 9. klasē	1	15	22
4.	Izglītojamie, kas mācās tālmācībā ārpus Jūrmalas pašvaldības (obligātā izglītība)	67	1872	1626
5.	Izglītojamie, kas mācās tālmācībā ārpus Jūrmalas pašvaldības (vidējā izglītība)	170	586	730
6.	Izglītojamie, kuriem pašvaldības teritorijā deklarēta dzīves vieta, bet nav reģistrēti mācību iestādēs Latvijā	-	-	533

	7.	Izglītojamo īpatsvars, kuri palikuši uz otru gadu tajā pašā klasē	1,47%	2,46%	2,23%
	8.	Izglītojamo skaits, kuriem ir vairāk kā 20 neattaisnoti kavētu stundu mācību gadā (vidējais rādītājs gadā un procentos)	180	260	201
			4,08%	5,83%	4,5%
	9.	Izglītojamo skaits, kuriem ir vairāk kā 100 neattaisnoti kavētu stundu mācību gadā (vidējais rādītājs gadā un procentos)	26	46	40
			0,59%	1,03%	0,89%
	10.	Izglītojamie ar trūcīgas vai maznodrošinātās ģimenes pazīmi	27	24	16
	11.	Reemigrantu skaits	6	9	6
	12.	Imigrantu skaits	2	22	20
	13.	Ukrainas civiliedzīvotāji	73	81	47
	14.	1.-3.klases izglītojamo skaits, kuriem ir zema lasītprasme	88	108	128
	15.	Izglītojamo skaits, kas ir deklarēti Jūrmalā, bet mācās ārpus Jūrmalas (savstarpējie norēķini)	447	423	425
PMP preventīvo un intervences pasākumu īstenošanā iesaistītās institūcijas	Saskaņā ar 2017. gada 12. septembra MK noteikumiem Nr. 545 "Noteikumi par institūciju sadarbību bērnu tiesību aizsardzībā" Jūrmalas valstspilsētā darbojas starpinstitūciju (Jūrmalas Izglītības pārvalde, Jūrmalas Labklājības pārvalde, Labklājības pārvaldes Nepilngadīgo uzraudzības nodaļa, Jūrmalas bāriņtiesa, Pašvaldības policijas un pieaicināts tiek Valsts policijas pārstāvis) sadarbības grupa – bērnu tiesību aizsardzības komisija, kura risina pašvaldībā konstatētās bērnu tiesību problēmas. Pašvaldībā tiek īstenots starpinstitūciju profesionāļu komandas darbs, kura savas kompetences un kapacitātes ietvaros veic PMP preventīvos un intervences pasākumus. Informācijas apmaiņa starp institūcijām notiek elektroniski un klātienē, izskatot pārsvarā individuālus gadījumus. Pašvaldībā tiek īstenots dažāda veida atbalsts, tostarp saistībā par veselīga dzīves veida nozīmi, kā arī preventīva rakstura lekcijas par dažādiem ar drošību saistītiem aspektiem, un kvalitatīvas brīvā laika pavadīšanas iespējas jauniešiem. JIP 2024.gadā ir īstenojusi projektu "Labbūtība Jūrmalas jauniešiem 2024", kurā izglītojamajiem bija iespēja radoši izpausties par dažādām labbūtības tēmām esejas formā. JJIC ikdienā ir pieejams jauniešiem viņu brīvajā laikā, visa gada garumā nodrošināts bagātīgs kvalitatīva brīvā laika pavadīšanas iespēju klāsts, tostarp, aktivitātes par labbūtības tēmām, kā piemēram, dienas nometne "Restarts Labsajūtai" par jauniešu fiziskās un mentālās veselības jautājumiem. 2024.gadā tika organizēts pasākums jauniešiem "Emociju laboratorija", kura ietvaros jauniešiem bija iespēja aktualizēt savu emocionālo labsajūtu kopā ar psiholoģi u.c.. Ik gadu Jūrmalā tiek organizēts Jūrmalas jauniešu projektu konkurss, kurā 2024.gadā ar pašvaldības finansējumu tika atbalstītas vairākas jauniešu labbūtību veicinošas iniciatīvas - projekts "Amatieru futbola turnīrs" un "Jūrmalas vidusskolu jauniešu basketbola "Strītbola" turnīrs", kuru ietvaros jaunieši dažādās vecuma grupās varēja nodarboties ar fiziskajām aktivitātēm. Jāatzīmē Jūrmalas Jauniešu domes aktīvā darbība, organizējot projektu "Radošā rakstīšana", "Tek-ĻAUJ!" un "Emocionālā realitāte",				

	kuru ietvaros jaunieši pārrunāja sev aktuālās tēmas saistībā ar emocionālo labsajūtu un pilnveidoja savas prasmes emociju regulācijā. JJIC telpās izvietoti informatīvie materiāli par bērnu un pusaudžu uzticības tālruni, kā arī dažādām organizācijām, pie kurām vērsties krīzes situācijās, Ikdienas darbā JJIC darbinieki veido saikni ar jauniešiem un veic sarunas, sniedzot atbalstu, iedrošinājumu un motivāciju. Vispārējās izglītības iestādēs ir izveidotas atbalsta komandas, lai sniegtu nepieciešamo atbalstu izglītojamajiem un preventīvi veiktu izglītojošo darbu ar izglītojamajiem, vecākiem un pedagogiem. Izglītības iestādēs tiek apkopoti dati (anketas), lai konstatētu izglītojamos, kas atrodas paaugstinātā stresa līmenī un lai iespēju robežās varētu piesaistīt atbalsta personālu. Pašvaldībā tiek nodrošināts arī ekonomiskais atbalsts un visās izglītības iestādēs izglītojamie līdz pat 12. klasei tiek nodrošināti ar brīvpusdienām jeb bezmaksas ēdināšanu un tiek nodrošināts bezmaksas transports – skolas autobusi 7 maršrutos un no 2024. gada 1. janvāra, izglītojamajiem ar derīgu skolēnu apliecību, pašvaldība nodrošina iespēju braukt ar vilcienu bez maksas. Kā arī Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība piešķir 100 <i>euro</i> pabalstu mācību procesa atbalstam bērniem vecumā no pusotra gada, izglītojamajiem, kā arī studentiem vecumā līdz 24 gadiem, kuri apgūst obligāto, profesionālo vai augstāko izglītību pilna laika programmā.
Iesaistīto profesionāļu (pedagogu, atbalsta personāla, sociālo darbinieku, policistu, jaunatnes lietu speciālistu u.c.) kapacitātes un profesionālā kompetence darbā ar PMP riska izglītojamajiem	Jūrmalas valstspilsētā ir deviņas vispārējās izglītības iestādes un visās ir pieejams sociālais pedagogs, septiņās speciālais pedagogs un tikai četras izglītības iestādes ir nodrošinātas ar psihologiem. Ir palielinājusies nepieciešamība pēc psihologu, mentoru, psihiatru, narkologu un citu speciālistu konsultācijām, līdz ar to speciālistu kapacitāte ir nepietiekama.
Sistēmas priekšrocības un izaicinājumi	Projekta “Pumpurs” ietvaros īstenotās aptaujas dati liecina, ka liela ietekme uz PMP risku samazināšanu ir atbalsta speciālistiem, kā arī pedagogu konsultācijām mācību priekšmetos. Kā būtiskākais PMP prevencijas sistēmas izaicinājums ir balstoties uz esošajiem cilvēkresursiem un to kapacitāti, risināt PMP riska mazināšanas problēmsituācijas arī turpmāk.

Starpinstitūciju sadarbības modelis

Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā ir izveidota Jūrmalas Bērnu tiesību aizsardzības komisija, kuras mērķis ir izskatīt un pilnveidot ar bērnu tiesību aizsardzību saistītus jautājumus Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā (2024. gada 24. oktobra Jūrmalas domes nolikums Nr. 35 “Jūrmalas Bērnu tiesību aizsardzības komisijas nolikums”). Jūrmalas Bērnu tiesību aizsardzības komisijas sastāvā ir iekļauti JIP, LP, LP NUN, Bāriņtiesa un PP pārstāvji.

Šī augstākminētā komisija visa mācību gada laikā izskata gadījumus saistībā ar izglītojamo emocionālo un fizisko vardarbību, izglītojamo neattaisnotajiem mācību kavējumiem, izglītojamo agresīvu uzvedību, uzvedības traucējumiem, atkarībām (alkohols, narkotikas, tabaka, elektroniskās cigaretes u.c.). Šie izglītojamie kopā ar vecākiem (aizbildņiem) un izglītības iestāžu pārstāvjiem tiek aicināti uz komisijas sēdēm.

2023./2024. m.g. laikā tika izskatītas 61 izglītojamo lietas. Katrs jautājums tiek izskatīts individuāli, identificētas problēmas, rekomendēti atbalsta pasākumi. Turpmāko uzraudzību veic kompetenta iestāde atkarībā no situācijas. Komisija lielākoties darbojas pielāgotās jeb indicētās prevencijas līmenī – risina individuālus konkrētus gadījumus augsta PMP riska izglītojamajiem.

JIP ir vecākais speciālists bērnu tiesību aizsardzības jomā, kurš arī vada komisijas darbu, kas ļauj nodrošināt vienotu pieeju PMP risku mazināšanai visās izglītības iestādēs.

Visās izglītības iestādēs darbojas atbalsta komandas, kuru sastāvā ir dažādi atbalsta speciālisti, piemēram, psihologs, karjeras speciālists, logopēds, speciālais pedagogs, sociālais pedagogs, vadītāja vietnieks. Atbalsta speciālistu nodrošinājums iestādēs ir atkarīgs gan no pieejamā finansējuma, gan no īstenotajām programmām. Pašvaldība nodrošina Pedagoģiski medicīniskās komisijas darbu, kuras redzeslokā atrodas izglītojamie ar īpašām vajadzībām.

Izglītības iestādes cieši sadarbojas ar Bāriņtiesu, sniedzot informāciju par sociālā riska ģimenēm, izglītojamo uzvedību un problēmām mācībās. Bāriņtiesa nepieciešamības gadījumā pārbauda informāciju izglītības iestādēs, papildus pieprasot informāciju no ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām, veselības aprūpes iestādēm, sociālajiem dienestiem, policijas iestādēm, u.c., lai gūtu pārliecību par izglītojamo tiesību un interešu nodrošināšanu izglītības iestādē un ģimenē.

Gadījumos, kad problēmas rodas izglītojamajiem, kuri mācās Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestādēs, bet ir deklarēti citās pašvaldībās, tiek organizēta sadarbība ar attiecīgās pašvaldības Sociālo dienestu un/vai Bāriņtiesu vai pretēji, sadarbība tiek atbalstīta, ja nepieciešams izskatīt jautājumus par izglītojamajiem, kuri ir deklarēti Jūrmalas pašvaldības teritorijā, bet mācās citur, piemēram, Rīgā.

Izglītības iestādēs notiek sadarbība ar PP, kura savas kompetences ietvaros kontrolē likuma normu ievērošanu, sabiedriskās kārtības nodrošināšanu, kā arī veic likumpārkāpumu profilaksi. PP darbinieki tiek ar izglītojamajiem, vada lekcijas izglītības iestādēs, runājot par administratīvo atbildību, drošību izglītības iestādēs un ārpus tām, organizē informatīvus pasākumus izglītojamajiem, dodot iespēju uzdot interesējošus jautājumus. Gadījumos, kad PP konstatē izglītojamā klaiņošanu, ubagošanu, apreibināšanos ar narkotiskajām, toksiskajām vielām vai alkoholiskajiem dzērieniem, nelabvēlīgu vidi ģimenē, kā arī citus apstākļus, kas var kaitēt izglītojamajam, tā informē atbildīgās institūcijas. Izglītības iestādēs VP sadarbībā ar PP ir notikuši 2023. gadā 8 reidi, bet 2024. gadā 12 reidi ar kinologu līdzdalību, kas deva rezultātus atklājot vairākus pārkāpumus. VP pārstāvji arī iesaistās sadarbībā ar izglītības iestādēm lekciju vadīšanā par dažādiem ar drošību un bērnu aizsardzību saistītiem jautājumiem. Vēl liels atbalsts un nozīmīgs sadarbības partneris ir Nepilngadīgo uzraudzības nodaļa, kas veic preventīvos pasākumus, izstrādā sociālās korekcijas programmas jauniešiem, kas ir nonākuši redzeslokā saistībā ar dažāda veida pārkāpumiem.

Pastāvīga sadarbība notiek ar Sociālo pakalpojumu centra "Kauguri" pakļautībā esošo Bērnu un jauniešu māju "Sprīdītis", lai risinātu problēmsituācijas, kas saistītas gan ar mācību procesu, gan dažāda veida pārkāpumiem. 2024. gadā tika realizēta sadarbība arī ar Bērnu aizsardzības centra speciālistiem. Atsevišķos gadījumos sadarbībā iesaistījās arī Probācijas dienesta pārstāvji.

PMP risku mazināšanā iesaistās arī JIIC, pašvaldībā tiek realizēts projekts "Proti un Dari 2.0", ko īsteno BJC sadarbībā ar JIIC.

Sadarbojoties iesaistītajām pusēm, vienam konkrētam izglītojamam ar PMP risku top vienots (vai vairāki savstarpēji saskanīgi) individuālais atbalsta plāns. Viens no šīs rīcības programmas mērķiem ir izveidot skaidrus institūcijas rīcības un sadarbības algoritmus efektīvai individuālo atbalsta plānu izstrādei un īstenošanas koordinēšanai.

Stratēģiskie mērķi

Balstoties esošās situācijas izvērtējumā, 2. tabulā ir atspoguļoti rīcības programmas stratēģiskie mērķi un sasniedzamie rezultāti Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā.

2. tabula.

Stratēģiskie mērķi un sasniedzamie rezultāti

Nr.	MĒRĶIS	SAGAI DĀMAIS REZULTĀTS
1	2	3
1 UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA		
1.	Droša un iekļaujoša mācību vide	• Palielināties pasākumu skaits sociāli emocionālo prasmju pilnveidei un paaugstinās izglītojamo un pedagogu labbūtība izglītības iestādēs. • Uzlabojusies pedagogu kompetence par drošu vidi. • Attīstītas karjeras vadības prasmes izglītojamajiem.
2.	Saturīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas	• Dažādots saturīga brīvā laika pavadīšanas iespēju klāsts atbilstoši bērnu un jauniešu interesēm un vajadzībām. • Pieaugusi izglītojamo iesaiste interešu un profesionālajā ievirzes izglītībā, pulciņos, sporta treniņos, nometnēs, neformālā izglītībā.
3.	Vecāku izglītošana un līdzdalība izglītības procesā	• Uzlabojusies vecāku kompetence audzināšanas jautājumos • Palielinājusies vecāku iesaiste izglītības procesos. • Uzlabojusies vecāku iesaistes koordinācija izglītības iestādēs.
4.	Sabiedrības izglītošana PMP jomā	• Uzlabojies iedzīvotāju vērtējums par PMP atbalsta pakalpojumu pieejamību. • Pieaugusi izpratne par PMP riskiem un PMP sekām.
5.	Starpinstitūciju sadarbība	• Uzlabojusies starpinstitūciju koordinācija atbalsta nodrošināšanā. • Iesaistītajām pusēm ir skaidras un saprotamas to lomas, pienākumi, informācijas apmaiņas un lēmumu pieņemšanas kārtība.
2 MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA		
6.	Agrīnās preventīvas pasākumi	• Palielināties izglītojamo skaits, kas saņēmis atbalsta speciālistu individuālās konsultācijas. • Ieviestas lasītprasmes veicināšanas programmas. • Izglītojamie saņem pēc iespējas agrīnu atbalstu uzvedības problēmu un mācīšanās grūtību mazināšanai.
7.	Atbalsts PMP riska izglītojamo grupām	• Pieaug izglītojamo skaits, kuri jūtas piederīgi izglītības iestādei. • Mazināties izglītojamo skaits, kuri piedzīvojuši vardarbību izglītības iestādē. • Pieaug izglītojamo skaits, kuri piedzīvo izdošanos mācību procesā.
8.	Sadarbība ar PMP riska izglītojamo vecākiem	• Uzlabojas vecāku līdzdalība izglītības procesā. • Pieaudzis vecāku skaits, kuri stiprinājuši savas prasmes bērnu audzināšanas jomā.
9.	Atbalsts pedagogiem, kuri strādā ar PMP riska izglītojamajiem	• Uzlabojusies PMP riska jauniešu identificēšanas prakse. • Pieaudzis pedagogu skaits, kuri izjut atbalstu no vadības un kolēģiem darbā ar PMP riska izglītojamajiem. • Pieaugusi pedagogu pašefektivitātes izjūta darbā ar PMP riska grupas izglītojamajiem.
10.	Preventīvs darbs ar sociālā riska ģimenēm	• Ģimenes savlaicīgāk vērsīsies pēc palīdzības un atbalsta. • Sabiedrība būs informētāka par PMP riskiem.

11.	Darbs ar jaunatni	• Ir apzināti pašvaldības teritorijā dzīvojošie jaunieši, kuri nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (NEET). Tiek īstenotas programmas NEET jauniešu socializēšanai, iesaistei mācībās un darba tirgū. • Pieaug sociālā riska jauniešu skaits, kas iesaistās jaunatnes iniciatīvu projektos un neformālās izglītības aktivitātēs. • Paaugstinājusies izpratne par izglītības nozīmīgumu. • Samazinājies PMP riska jauniešu skaits.
3 PIELĀGOTA PREVENCIJA		
12.	Atbalsta pakalpojumu pieejamības nodrošināšana	• Pieaugusi atbalsta pakalpojumu pieejamība. • Uzlabojies izglītojamo mācību sasniegums/samazinājies izglītojamo, kuri nesaņem apliecību vai atestātu, skaits. • Uzlabojusies starpinstitūciju koordinācija atbalsta nodrošināšanā.
13.	Neformālās izglītības programmas	• Uzlabojusies izglītojamo attieksme pret mācībām, izglītības vērtība. • Samazinājies izglītojamo īpatsvars, kuri pārtraukuši mācības.

3. tabula.

Stratēģisko mērķu politikas rezultatīvie rādītāji

Nr.	REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI	BĀZES VĒRTĪBA (GADS)	SASNIEDZAMĀ TENDENCE		DATU AVOTS
			2027.	2030.	
1	2	3	4	5	6
1 UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA					
1.	Izglītojamo, kuri izglītības iestādē jūtas fiziski un emocionāli droši, īpatsvars - labbūtība	77% (2023)	80%	85%	Aptauja Izglītības iestādes
2.	Reģistrēto izglītojamo skaits interešu un sporta izglītības programmā	3165 (2024.)	3200	3400	VIIS
	Interesu izglītības programmu skaits	237 (2023)	±2% robežās no bāzes vērtības	±2% robežās no bāzes vērtības	VIIS JIP
3.	Izglītojamo vecāku vērtējums par atbalsta pakalpojumu PMP novēršanai pieejamību un kvalitāti (t.sk. dalību bērnu audzināšanas atbalsta aktivitātēs un izglītības procesā)	75% (2025)	80%	85%	Aptauja
4.	Izglītības iestāžu īpatsvars, kuras ievieš PMP novēršanas sistēmu	45% (no 9 iestādēm – 4) (2023)	55%	70%	JIP
2 MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA					
5.	Izglītojamo īpatsvars, kuriem ir nodrošināti atbalsta pasākumi PMP risku novēršanai	566	300	500	Izglītības iestādes
	Izglītojamie līdz 15 gadu vecumam ar zemiem mācību rezultātiem	5,88% (2023)	5,5%	5%	E-klase

6.	Izglītojamo skaits, kuri bez attaisnojoša iemesla ilgstoši neapmeklē izglītības iestādi (% no kopējā pamatizglītības izglītojamā skaita skolās)	1,26% (2024)	1%	0,8%	VIIS
7.	Vecāku skaits, kuri saņēmuši konsultatīvo atbalstu	400	450	500	Izglītības iestādes
8.	Pedagogu, kuri apguvuši PMP riska grupas izglītojamo identificēšanas praksi, īpatsvars	12% (2025)	±2% robežās no bāzes vērtības	±2% robežās no bāzes vērtības	JIP, Apmācību dalībnieku reģistrācijas lapas
	Pedagogu īpatsvars, kuri veicinājuši savu pašefektivitātes izjūtu, piedaloties supervīzijās	Mērījums tiks uzsākts 2025./2026.m.g.	Sasniedzamie rezultāti tiks noteikti 2026. gadā		JIP, Apmācību dalībnieku reģistrācijas lapas
9.	Izglītojamo ar īpašām vajadzībām un speciālās izglītības programmās skaits, kuriem tika sniegti atbalsta pasākumi pamatizglītības noslēguma VPD	27 (2025)	24	20	Valsts pārbaudījumu Informācijas sistēma (VPS)
10.	Palielināties saturīgās brīvā laika aktivitātēs iesaistīto jauniešu skaits	636 (2025)	Sasniedzamie rezultāti tiks noteikti 2025. gadā		JIP, JJIC
11.	Palielināties JJIC vidējais apmeklējumu daudzums dienā	22 (2023)	32	42	JJIC
3 PIELĀGOTA PREVENCIJA					
12.	Priekšlaicīgas mācības pārtraukušo izglītojamo īpatsvars no kopējā izglītojamo skaita	2,8% Pamatizglītības posmā (2023./2024.)	2%	1,2%	VIIS
	Izglītojamo īpatsvars, kuri atstāti uz otru gadu tajā pašā klasē (VAI003)*	2,23% (2023./2024.)	1,5%	0,72%	VIIS

Plānotās aktivitātes PMP prevencijas sistēmas ieviešanas plānā, kas tiks īstenotas sadarbībā ar Jūrmalas valstspilsētas institūcijām un nevalstiskām organizācijām:

- Emocionālā labbūtība
- Sociāli emocionālās prasmes
- Drošības prasmes
- Lasītprasmes
- Individuāls atbalsts izglītojamajiem, t.sk. ar speciālām vajadzībām
- Mācības un atbalsts pedagogiem
- Lekcijas, mācības, atbalsts vecākiem
- Sociālais atbalsts ģimenēm
- Atbalsta personāla / speciālistu nodrošinājums
- Darbs ar jaunatni
- Interesu izglītības piedāvājums
- Sabiedrības informētība, iesaiste – komunikācija medijos

PMP prevencijas sistēmas ieviešanas plāns Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā

Šīs nodaļas sadaļās strukturētu parauga tabulu veidā tiek sniegtas vadlīnijas PMP prevencijas sistēmas ieviešanas plāna izstrādei (skat. 4.tab.), ņemot vērā, ka šādu plānu veido tādi elementi kā izvirzāmie mērķi, sagaidāmie rezultāti, aktivitāšu plāns un darba uzdevumi mērķu sasniegšanai, nepieciešamo resursu ieguves plāns, rezultātu uzskaitē un analīze, kā arī aktivitāšu īstenošanas uzraudzības modelis.

4. tabula.

Vidēja termiņa PMP prevencijas aktivitāšu nodrošinājuma plāns un darba uzdevumi tā ieviešanai 2025.-2030. gadam

Nr.	MĒRĶIS	Nr.	PREVENCIJAS AKTIVITĀTE	SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI	ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA	IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS	NEPIECIEŠAMIE RESURSI	FINANŠU AVOTI	SASAIŠTĪTĀS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
I UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA																
1.	Droša un iekļaujoša mācību vide	1.1.	Atbalsts pasākumu sociāli emocionālo prasmju pilnveidei un labbūtības stiprināšanai	Vienota izpratne par riskiem. Spēja tos identificēt	Izstrādāt stratēģijas un metodiskās rekomendācijas izglītības iestādēm	JIP	Izglītības iestādes	Cilvēku resursi, atbalsta resursi (metodiskie materiāli)	Valsts, Pašvaldības un ESF finansējums	I2.1.1.		x	x			
		1.2.	Drošības un labbūtības monitorings	Apsēkotas visas izglītības iestādes	Veikt Edurio vai cita veida aptaujas un veikt izvērtējumu	JIP, izglītības iestādes, PP	Izglītības iestādes, policija	Cilvēku resursi, finanšu resursi	Pašvaldība	I2.1.1.	x	x	x	x	x	x
		1.3.	Apmācības, semināri, meistarklases, pieredzes apmaiņa	Pietiekamas zināšanas un prasmes PMP riska noteikšanā, IP izstrādē un īstenošanā, komunikācijas organizēšanā	Stiprināt pedagogu prasmes (KIVA, mentorings, mūzikas terapija u.c.)	JIP, VIAA,	Izglītības iestādes	Cilvēku resursi, finanšu resursi	Pašvaldība, ESF finansējums	I1.1.5.	x	x	x	x	x	x

Nr.	MĒRĶIS	Nr.	PREVENCIJ AS AKTIVITĀ TE	SASNIEDZAMAIS REZULTĀTS	UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI	ATBILD ĪGĀ INSTIT ŪCIJA	IESAISTĪT ĀS INSTITŪCIJ AS	NEPIECIEŠAM IE RESURSI	FINANŠU AVOTI	SASAI STE AR ATTĪS TĪBAS PROG RAMM U	20 25	20 26	20 27	20 28	20 29	20 30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
		1.4.	Karjeras izglītība	7.-12.klašu izglītojamajiem	Attīstīt 7.- 12.klašu izglītojamajiem karjeras prasmes	JIP	Jūrmalas interesu iestāde, izglītības iestādes	Cilvēku resursi, finanšu resursi	Pašvaldība, ESF	I2.2.6. I2.4.1. I2.5.1.	x	x	x	x	x	x
2.	Saturīgas brīvā laika pavadīšana s iespējas	2.1.	Interesu un profesionālā s ievirzes izglītība, pulciņi, sporta treniņi	3000 izglītojamie iesaistīti dažādās aktivitātēs	Apzināt izglītojamās, kuri neapmeklē interesu izglītības nodarbības. Izvērtēt izglītības iestādēs esošās fakultatīvās nodarbības un īstenot tās.	JIP	Izglītības iestādes, LP	Cilvēku resursi	Pašvaldība, valsts	I4.1.1.	x	x	x	x	x	x
		2.2.	Izglītojamo vasaras nodarbinātība	Organizētas nometnes – ik gadu 250 izglītojamie iesaistīti nometnēs	Īstenot nometnes izglītojamajiem	JIP, VIAA	Izglītības iestādes, LP	Cilvēku resursi, finanšu resursi	Pašvaldība, valsts	I4.1.7.	x	x	x	x	x	x
3.	Vecāku izglītošana un līdzdalība izglītības procesā	3.1.	Izglītojošas lekcijas izglītības iestādēs	Izglītības iestādēs vienu reizi mācību gadā tiek organizētas kvalitatīvas izglītojošas lekcijas vecākiem	Iekļaut izglītības iestāžu darba plānā un īstenot pasākumu ietvaros izglītojošas lekcijas izglītības iestādēs vecākiem	JIP	Izglītības iestādes, JJIC, NVO	Laika resursi, cilvēku resursi	ESF finansējums	I2.6.1.	x	x	x	x	x	x
		3.2.	Regulāras vecāku dienas	Dīvas reizes gadā	Iekļaut izglītības iestāžu darba plānā un īstenot	JIP	Izglītības iestādes	Cilvēku resursi, laika resursi	Pašvaldība, valsts	I2.6.1.	x	x	x	x	x	x

Nr.	MĒRĶIS	Nr.	PREVENCIJ AS AKTIVITĀ TE	SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI	ATBILD ĪGĀ INSTIT ŪCIJA	IESAISTĪT ĀS INSTITŪCIJ AS	NEPIECIEŠAM IE RESURSI	FINANŠU AVOTI	SASAI STE AR ATTĪS TĪBAS PROG RAMM U	20 25	20 26	20 27	20 28	20 29	20 30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
			izglītības iestādēs		neformālos izglītības pasākumus vecākiem											
		3.3.	Sociāli emocionālo prasmju programmas pieaugušajie m	75 vecāki mācību gadā	Veikt apmācības vecākiem par bērnu vecumposmiem, disciplinēšanas metodēm, piesaistot speciālistus	JIP, VP, PP, LP,	Izglītības iestādes, LP, SD	Finanšu resursi, cilvēku resursi, laika resursi	Pašvaldība, ESF finansējums	I2.6.2.	x	x	x	x	x	x
		3.4.	Pieaugušo neformālās izglītības pasākumi par bērnu audzināšanu	Vecāku līdzdalība pasākumos	Veikt neformālās izglītības pasākumus vecākiem par bērnu audzināšanu	JIP, SD, LP	Izglītības iestādes	Finanšu resursi, cilvēku resursi, laika resursi	Pašvaldība, ESF finansējums	I2.6.2. S1.2.3.		x	x	x	x	x
4.	Sabiedrības izglītošana PMP jomā	4.1.	Sociālais atbalsts izglītojamajiem un viņu ģimenēm	Sabiedrība ir informēta par atbalsta iespējām grūtību pārvarēšanai agrīnā posmā	Informēt sabiedrību par atbalsta iespējām	LP	LP, JB, izglītības iestādes	Finanšu resursi	Pašvaldība, ESF finansējums	S1.1.1. S1.2.3.	x	x	x	x	x	x
		4.2.	Veidot tematiski izglītojošu informāciju par tiesību normu ievērošanu	Sabiedrība ir informēta par tiesību normām	Informēt sabiedrību par tiesību normām	PP, LB	Izglītības iestādes	Finanšu resursi	ESF finansējums	S1.3.7.		x	x	x	x	x

Nr.	MĒRĶIS	Nr.	PREVENCIJ AS AKTIVITĀ TE	SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI	ATBILD ĪGĀ INSTIT ŪCIJA	IESAISTĪT ĀS INSTITŪCIJ AS	NEPIECIEŠAM IE RESURSI	FINANŠU AVOTI	SASAI STE AR ATTĪS TĪBAS PROG RAMM U	20 25	20 26	20 27	20 28	20 29	20 30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
			un to prasību izpildi													
		4.3.	PMP aktualizēšan a plašsaziņas līdzekļos, labās prakses piemēru popularizēša na	Sabiedrības informēta par PMP riskiem	Nodrošināt informācijas pieejamību tīmekļvietnēs (t.sk. izglītības iestāžu) un sociālos tīklos.	JIP	JIP, VP, PP, LP, LB, Jauniešu māja, izglītības iestādes	Finanšu resursi, Cilvēku resursi, laika resursi	ESF finansējums	S1.3.7.		x	x	x	x	x
5.	Starpinstitū ciju sadarbība	5.1.	Veidot starpinstitūci ju un starp profesionāļu atbalsta sistēmu	Iesaistītajām pusēm ir skaidras un saprotamas to lomas un pienākumi	Koordinēt starpinstitūciju darba grupas darbu	JIP	JIP, VP, PP, LP, LB, JJIC, izglītības iestādes	Finanšu resursi, Cilvēku resursi, laika resursi	ESF finansējums	I1.1.1. I2.4.2.	x	x	x	x	x	x
		5.2.	PMP risku mazināšanai regulāra pedagogu, atbalsta personāla, mediķu, jaunatnes un sociālo darbinieku sadarbība un informācijas apmaiņa	Uzlabojusies starpinstitūciju koordinācija atbalsta nodrošināšanai	Koordinēt starpinstitūciju atbalsta speciālistus	JIP	JIP, VP, PP, LP, LB, JJIC, izglītības iestādes	Finanšu resursi, Cilvēku resursi, laika resursi	ESF finansējums	I2.4.2.	x	x	x	x	x	x

Nr.	MĒRĶIS	Nr.	PREVENCIJ AS AKTIVITĀ TE	SASNIEDZAMAIS REZULTĀTS	UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI	ATBILD ĪGĀ INSTIT ŪCIJA	IESAISTĪT ĀS INSTITŪCIJ AS	NEPIECIEŠAM IE RESURSI	FINANŠU AVOTI	SASAI STE AR ATTĪS TĪBAS PROG RAMM U	20 25	20 26	20 27	20 28	20 29	20 30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
		5.3.	PMP risku monitorings un analīze	Labās prakses piemēru popularizēšana sabiedrībai kopumā	Veikt PMP risku monitoringu un analīzi un informēt sniegt informāciju par labās prakses piemēriem	JIP	JIP, izglītības iestādes, PP, LB, LP, SD	Finanšu resursi, cilvēku resursi, laika resursi	ESF finansējums	I2.4.3. I4.1.6.		x	x	x	x	x
2 MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA																
6.	Agrinās prevencijas pasākumi	6.1.	Atbalsta speciālisti pirmsskolā	Palielinājies izglītojamo skaits, kas saņem speciālistu atbalstu pirmsskolas izglītības iestādēs	Piesaistīt atbalsta speciālistus individuālo konsultāciju nodrošināšanai	JIP	Izglītības iestādes	Cilvēku resursi (psihiologs, speciālais pedagogs, sociālais pedagogs, logopēds) finansu resursi	Pašvaldība, ESF finansējums	I2.4.3. I2.4.1.	x	x	x	x	x	x
		6.2.	Lasītprasmes veicināšanas programmas (aktivitātes, dažādu metožu pielietojums)	Ieviestas lasītprasmes veicināšanas programmas, pedagogu apmācības programmas iedzīvināšanai	Ieviest un uzlabot lasītprasmes intervences programmu	JIP	Izglītības iestādes	Metodiskais atbalsts, cilvēku resursi (logopēdi)	Valsts, ESF finansējums	I2.4.1. I.2.4.3.	x	x	x	x	x	x
		6.3.	Drošības preventīvie pasākumi	Pirmsskolas izglītojamie un pirmo – trešo klašu izglītojamie apguvuši agrinās prevencijas pamatus	Veikt drošības preventīvos pasākumus izglītības iestādēs	VP, PP	Izglītības iestādes	Cilvēku resursi, finansu resursi	Pašvaldība, ESF finansējums	S4.4.1. I2.4.3.	x	x	x	x	x	x

Nr.	MĒRĶIS	Nr.	PREVENCIJ AS AKTIVITĀ TE	SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI	ATBILD ĪGĀ INSTIT ŪCIJA	IESAISTĪT ĀS INSTITŪCIJ AS	NEPIECIEŠAM IE RESURSI	FINANŠU AVOTI	SASAI STE AR ATTĪS TĪBAS PROG RAMM U	20 25	20 26	20 27	20 28	20 29	20 30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
		6.4.	Atbalsts reemigrējuši em izglītojamajiem	Sniegts atbalsts reemigrējušiem izglītojamajiem	Sniegt atbalstu reemigrējušiem izglītojamajiem		Izglītības iestādes	Finanšu resursi	Pašvaldība, ESF finansējums	S5.3.5. I2.2.7.	x	x	x	x	x	x
7.	Atbalsts PMP riska izglītojamo grupām	7.1.	Konsultatīvs atbalsts / uzticības persona izglītības iestādē (un ārpus tās)	Mazinājies izglītojamo skaits, kuri piedzīvojuši vardarbību izglītības iestādē	Piesaistīt mentoros izglītības iestādēs	JIP	Izglītības iestādes	Finanšu resursi, cilvēku resursi, laika resursi	ESF finansējums	I2.4.3.	x	x	x	x	x	x
		7.2.	Individuālās un grupu konsultācijas mācību priekšmetu apguvē	Pieaudzis izglītojamo skaits, kuri gūst panākumus mācībās	Nodrošināt konsultāciju pieejamību izglītojamajiem mācību priekšmetu apguvē	JIP	Izglītības iestādes	Cilvēku resursi, finansu resursi	Valsts, ESF finansējums	I2.4.3.	x	x	x	x	x	x
8.	Sadarbība ar PMP risku izglītojamo vecākiem	8.1.	Pārrunas ar klases audzinātāju, sociālo pedagogu u.tml dz.	Vecāki informēti par sava bērna vajadzībām un atbalsta iespējām	Veikt pārrunas ar vecākiem pēc nepieciešamības	Izglītības iestādes		Cilvēku resursi	Pašvaldība	I2.4.2. I2.6.1. I2.6.2.	x	x	x	x	x	x
		8.2.	Psihologa konsultācija vecākiem, atbalsta grupas vecākiem	Pieejams psihologs, SD	Nodrošināt psihologa pieejamību izglītojamo vecākiem	JIP	JIP, SD, izglītības iestādes	Cilvēkresursi - psihologi, klīniskie psihologi	Pašvaldība, ESF finansējums	S1.2.1. S1.2.2. I2.6.1.	x	x	x	x	x	x

Nr.	MĒRĶIS	Nr.	PREVENCIJ AS AKTIVITĀ TE	SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI	ATBILD ĪGĀ INSTIT ŪCIJA	IESAISTĪT ĀS INSTITŪCIJ AS	NEPIECIEŠAM IE RESURSI	FINANŠU AVOTI	SASAI STE AR ATTĪS TĪBAS PROG RAMM U	20 25	20 26	20 27	20 28	20 29	20 30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
9.	Atbalsts pedagogie m, kuri strādā ar PMP riska izglītojama jiem	9.1.	Starpinstitūc iju kopīgi semināri, supervīzijas, meditācijas	Pieaudzis pedagogu skaits, kuri izjūt atbalstu no vadības un kolēģiem darbā ar PMP riska izglītojamajiem. Pieaugusi pašefektivitātes izjūta darbā	Organizēt seminārus, supervīzijas un meditācijas interesešu grupām	JIP	JIP, izglītības iestādes, VIAA	Finanšu resursi, cilvēku resursi, laika resursi	Pašvaldība, ESF finansējums	I2.2.1.	x	x	x	x	x	x
		9.2.	Pedagogu profesionālā pilnveide un apmācības	Uzlabojusies PMP riskā jauniešu identificēšanas prakse	Organizēt pedagogu apmācības par PMP	JIP	JIP, izglītības iestādes, VIAA	Finanšu resursi, cilvēku resursi, laika resursi	Pašvaldība, ESF finansējums	I2.2.1.	x	x	x	x	x	x
10.	Preventīvs darbs ar sociālā riskā ģimenēm	10.1.	Konsultatīvs atbalsts, uzticības persona ārpus izglītības iestādes	Katrai sociālā riskā ģimenei tiek nodrošināta individuāla pieeja	Sniegt konsultatīvu atbalstu ārpus izglītības iestādes	LP, SD	Izglītības iestādes, SD, NVO	Profesionāli speciālisti, laika resursi	ESF finansējums	S1.2.3.	x	x	x	x	x	x
		10.2.	Izglītojošas nodarbības vecāku prasmju attīstīšanai	75 vecāki ir apguvuši zināšanas par audzināšanas prasmju attīstību	Iesaistīt vecākus apmācībās	LP, SD	LP, SD, NVO	Cilvēku resursi, atbalsta resursi	ESF finansējums	S1.2.3.	x	x	x	x	x	x
11.	Darbs ar jaunatni	11.1.	Atbalsts “jaunietis- jaunietim”	PMP jaunieši tiek iesaistīti pasākumos, aktivitātēs	Iesaistīt jauniešus pasākumos	JJIC	JIP, izglītības iestādes, izglītības iestāžu	Finanšu resursi, cilvēku resursi	Pašvaldība, valsts, ESF finansējums	I2.5.1.	x	x	x	x	x	x

Nr.	MĒRĶIS	Nr.	PREVENCIJ AS AKTIVITĀ TE	SASNIEDZAMAIS REZULTĀTS	UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI	ATBILD ĪGĀ INSTIT ŪCIJA	IESAISTĪT ĀS INSTITŪCIJ AS	NEPIECIEŠAM IE RESURSI	FINANŠU AVOTI	SASAI STE AR ATTĪS TĪBAS PROG RAMM U	20 25	20 26	20 27	20 28	20 29	20 30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
							pašpārvaldes , NVO,									
		11.2.	Atbalsta programmas jauniešiem	Paaugstinājusies PMP riska jauniešu motivācija, pašvērtējums, iesaiste, izpratne par sevi	Organizēt atbalsta programmas jauniešiem (piem. līdera akadēmija, karjeras nedēļas, projektu konkurss)	JJIC	JJIC	Finanšu resursi	Pašvaldība, valsts, ESF finansējums	I2.4.5.	x	x	x	x	x	x
		11.3.	Darbs ar PMP riska jauniešiem	Organizētas neformālās izglītības un atbalsta grupas PMP riska jauniešiem	Organizēt neformālās izglītības projektus, iekļaujot aktivitātes PMP riskā jauniešiem	JIP	JJIC, NVO, VP, PP	Speciālisti, laika resursi	Pašvaldība, valsts budžets, ESF finansējums	I2.4.4.	x	x	x	x	x	x
3 PIELĀGOTA PREVENCIJA																
12.	Atbalsta pakalpojumu pieejamības nodrošināšana	12.1.	Atbalsta personāls visās izglītības iestādēs	Izglītības iestādes nodrošinātas ar atbalsta personālu (atbilstoši izglītības iestādes vajadzībām)	Nodrošināt izglītības iestādēs atbalsta personālu pieejamību	JIP	Izglītības iestādes	Sociālais pedagogs, speciālais pedagogs, logopēds, psihologs, mentors u.c.	Pašvaldība, valsts, ESF finansējums	I2.1.1.	x	x	x	x	x	x
		12.2.	Starpinsituci onāla sadarbība atbalsta nodrošināšanā	Nodrošināti individualizēti atbalsta pasākumi	Veikt individuālu darbu ar augsta riskā PMP jauniešiem	LP	LP	Cilvēku resursi	Pašvaldība, ESF finansējums	I2.4.2.	x	x	x	x	x	x

Nr.	MĒRĶIS	Nr.	PREVENCIJ AS AKTIVITĀ TE	SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI	ATBILD ĪGĀ INSTIT ŪCIJA	IESAISTĪT ĀS INSTITŪCIJ AS	NEPIECIEŠAM IE RESURSI	FINANŠU AVOTI	SASAI STE AR ATTĪS TĪBAS PROG RAMM U	20 25	20 26	20 27	20 28	20 29	20 30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
13.	Neformālās izglītības programma s	13.1	Jaunatnes iniciatīvu projekti	PMP riska jauniešu iesaiste projektos	Organizēt jauniešu iniciatīvu projektu konkursus	JIP, JJIC	JIP, JJIC	Cilvēku resursi, finanšu resursi	Pašvaldība, ESF finansējums	I2.5.1.	x	x	x	x	x	x
		13.2.	Programmas jauniešu pašnovērtēju ma vērtību un attieksmes maiņai	Samazinājies PMP risku jauniešu skaits, balstoties uz vērtību maiņu	Pielāgot karjeras konsultanta nodarbības atbilstoši individuālajām vajadzībām	JIP	Izglītības iestādes, JJIC	Cilvēku resursi	Pašvaldība, ESF finansējums	I2.4.5.	x	x	x	x	x	x

PMP prevencijas sistēmas un aktivitāšu īstenošanas un uzraudzība

Rīcības programmas pamatuzdevums ir nodrošināt savlaicīgu un rezultatīvu Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā PMP pārtraukšanas prevencijas sistēmas un ieviešanas plāna 2025.-2030.gadam ieviešanu un analīzi.

Par Rīcības programmas vispārēju ieviešanu un resursu piešķiršanu darbības programmā noteikto darbību īstenošanai atbildīga ir Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība.

Par Rīcības programmas koordinēšanu un uzraudzību ir atbildīga JIP.

Par Rīcības programmas īstenošanu atbildīgās puses ir noteiktas plānošanas dokumenta "PMP prevencijas sistēma un ieviešanas plāns Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā" rīcības plāna sadaļā.

Rīcības programmas uzraudzības pamatā ir regulārs izvērtējums par to, vai un kā tiek īstenotas Plānā noteiktās darbības. JIP uzdevums ir regulāri iegūt un apkopot informāciju no Jūrmalas valstspilsētas izglītības iestādēm un citām iesaistītajām pusēm un sadarbības partneriem, tādējādi organizējot PMP monitoringa sistēmas ieviešanu. Uzraudzības un monitoringa pasākumi ietver regulāru izglītojamo, vecāku un pedagogu viedokļa izzināšanu, kas tiks izmantoti darbības programmas ieviešanas uzraudzībai.

Rīcības programmas aktualizēšana ietver informācijas apkopošanu par izpildītajiem uzdevumiem un/vai to izpildes statusu. Aktualizētā Plāna redakcijā ir jāiekļauj plānotās izmaiņas, t.i. jaunie pasākumi un izmaiņas plānotajās darbībās. Rīcības programmas aktualizēšana veicama vismaz reizi tās īstenošanas periodā vai pēc nepieciešamības.

Katra gada ietvaros tiek apkopota informācija par iepriekšējā gadā Rīcības programmas ietvaros sasniegtajiem rezultātiem, un informācija tiek nosūtīta izglītības iestādēm un citām iesaistītajām pusēm.

Rīcības programma izstrādāta, paredzot, ka aktivitāšu īstenošanai būs pieejami un tiks izmantoti dažādi finansējuma avoti, t.sk. pašvaldības budžets, valsts budžets, kā arī Eiropas Savienības finansējums un nacionāla mēroga atbalsta programmas, tostarp Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam ietvaros plānotais 4.2.3.1. pasākums "Integrēta "Skola-kopiena" sadarbības programma atstumtības riska mazināšanai izglītības iestādēs". Plāns ir papildināms un precizējams atbilstoši ES, valsts un reģionālā mēroga aktualitātēm izglītības politikā, ņemot vērā informāciju par nākamajā plānošanas periodā pieejamiem ES un citiem finanšu resursiem. Ja finansējums nav pieejams vai ir nepietiekams, ieviešanas plānā paredzētās aktivitātes var netikt īstenotas vai var tikt īstenotas daļējā apmērā.

Ikgadēju pārskatu par Rīcības programmas ieviešanu, atbilstoši Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības iekšējai nozaru plānošanas dokumentu uzraudzības ziņojumu kārtībai, JIP prezentē Jūrmalas domes sēdē. Ikgadējo informāciju par Rīcības programmas progresu JIP publicē Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības tīmekļvietnē www.jurmala.lv izglītības sadaļā.

Izmantotās informācijas avoti

1. https://www.jurmala.lv/attistiba/attistibas_planosana
2. <https://www.jurmala.lv/lv/izglitiba/dokumenti>
3. www.viis.lv
4. www.visc.gov.lv/valsts-parbaudes-darbi-20202021-mg
5. http://www.pumpurs.lv/sites/default/files/2023-04/PMP_prevencijas_koncepcija_03-04-2023.pdf